

PRIORYTETY STRATEGICZNE EUNB

1. EUNB uzgodnił z Zarządem i Radą Organów Nadzoru kluczowe priorytety organizacji w 2021 r., na których oparto tworzony dla niej program działań. Wybuch pandemii COVID-19 (koronawirusa) postawił przed społeczeństwem i sektorem bankowym poważne palące wyzwania. W związku z tym program prac EUNB na rok 2020 został skorygowany w taki sposób, aby uwzględnić ten stan rzeczy, rozwiązując najpilniejsze problemy, przy jednoczesnym wykonaniu przydzielonych zadań oraz odroczeniu niektórych z nich. EUNB ponownie przeanalizował również swoje plany na 2021 r., na nowo uszeregował swoje zadania pod względem priorytetów i określił nowy priorytet horyzontalny, dotyczący skutków pandemii COVID-19.
2. Niezależnie od trudności, jakie stwarza ta nadzwyczajna sytuacja, EUNB dołoży w 2021 r. wszelkich starań, aby zapewnić terminowe wykonanie wszystkich zadań powierzonych mu przez współprawodawców. Jedną z kluczowych korekt programu prac na 2020 r. było odroczenie ogólnounijnego testu warunków skrajnych z 2020 r. na 2021 r., aby umożliwić bankom skupienie się na podstawowej działalności, zapewnienie jej ciągłości oraz wsparcie klientów na początku pandemii. Przeprowadzony w 2021 r. ogólnounijny test warunków skrajnych będzie miał kluczowe znaczenie dla oceny odporności instytucji finansowych na dalsze niekorzystne zmiany na rynku, szczególnie istotne w 2021 r. w kontekście kryzysu związanego z COVID-19.
3. Działania EUNB koncentrują się na wypracowaniu oczekiwanych w nadchodzącym roku rezultatów prac, wynikających z zadań określonych w rozporządzeniu w sprawie EUNB oraz z odpowiednich unijnych przepisów dotyczących sektora bankowego. Obejmują one zadania wynikające z przeglądu prawodawstwa Europejskich Urzędów Nadzoru, a także z niedawnych zmian regulacyjnych będących odpowiedzią na obecną sytuację gospodarczą.
4. Sporządzenie niniejszego dokumentu jest zasadniczym zadaniem służącym określeniu ukierunkowania prac EUNB w 2021 r. oraz wskazaniu, na jakie działania EUNB powinien przeznaczyć swoje zasoby. Szczegółowe priorytety i terminy podlegają zatwierdzeniu przez Radę Organów Nadzoru EUNB przed dniem 30 września 2020 r. na podstawie wniosku Zarządu.
5. Ze względu na trudną sytuację gospodarczą EUNB jest również gotowy do dalszego dostosowywania swoich prac w przypadku wystąpienia wyjątkowych wymagań wynikających z kryzysu związanego z COVID-19, przy jednoczesnym wykonaniu swojego podstawowego zadania polegającego na utrzymywaniu solidnych ram ostrożnościowych w celu wspierania stabilności finansowej i ochrony deponentów i konsumentów.
6. W programie prac określono również potencjalne obszary wymagające poprawy w przyszłości, w tym ewentualne zmiany lub przedłużenie obecnych uprawnień. Modyfikacje te byłyby uzależnione od zmian legislacyjnych i od zatwierdzenia przez organy zarządzające EUNB.

7. Program ten uwzględnia również priorytety strategiczne Unii określone przez EUNB na lata 2020-2022, a mianowicie stabilność modeli biznesowych i odpowiednie struktury zarządzania. W szczególności uwzględniono je w strategicznym priorytecie II (przeгляд i modernizacja ogólnounijnych ram testów warunków skrajnych EUNB), III (EUNB jako zintegrowane unijne centrum danych, wykorzystujące zwiększone zdolności techniczne do przeprowadzania elastycznych i kompleksowych analiz) oraz w priorytecie horyzontalnym a) (Ustanowienie kultury należytego i skutecznego zarządzania oraz dobrego postępowania w instytucjach finansowych).
8. W tym programie prac po raz pierwszy wykorzystano wkład nowo utworzonego Komitetu Doradczego ds. Proporcjonalności (ang. Advisory Committee on Proportionality, ACP). Jednym z zadań ACP jest wydawanie zaleceń dotyczących sposobów ulepszenia programu prac w celu uwzględnienia szczególnych różnic występujących w tym sektorze. W odniesieniu do obecnego pierwszego roku swojej działalności Komitet przedłożył Radzie Organów Nadzoru EUNB pismo z zaleceniami, w którym wskazał pięć tematów, w odniesieniu do których zasugerował potencjalne udoskonalenia w zakresie środków proporcjonalności, tj. (i) IFD/IFR dla firm inwestycyjnych, (ii) zmienione wytyczne SREP, (iii) wytyczne w sprawie zarządzania wewnętrznego, (iv) koszty badania zgodności oraz (v) wzory do celów ujawniania informacji na temat ryzyka ESG. Ten wkład ACP zostanie uwzględniony podczas realizacji programu prac na 2021 r. i oceniony przez Komitet podczas formułowania uwag ex post, które zostaną uwzględnione w sprawozdaniu rocznym EUNB za 2021 r.

Określenie szczegółowych priorytetów na 2021 r.

I. Wspieranie wdrażania pakietu środków zmniejszających ryzyko oraz skutecznych instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

9. Zasadniczym priorytetem na 2021 r. pozostanie pełne wdrożenie nowych pakietów ustawodawczych CRD/CRR, BRRD i IFD/IFR, które powierzają EUNB szereg uprawnień w celu dalszego wzmocnienia odporności i możliwości przeprowadzania skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji unijnych banków i firm inwestycyjnych. Pod koniec 2019 r. EUNB otrzymał ponad 100 nowych zadań. Wiele z nich musi być zrealizowanych przed upływem 2 lat. Pozostałe mają charakter powtarzalny, odzwierciedlając rolę EUNB w monitorowaniu prawidłowego i spójnego wdrażania jednolitego zbioru przepisów w UE, albo uwzględniają perspektywę przyszłościową, w ramach której EUNB działa jako obserwator i podmiot doradczy.
10. EUNB będzie realizować powierzone mu zadania zgodnie z priorytetami określonymi w 2019 r. i opisanyymi w różnych planach działania. Plan działania dotyczący nowych metod podejścia do ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego kontrahenta¹ zawiera kompleksowy przegląd

¹ <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-for-the-new-market-and-counterparty-credit-risk-approaches-and-launches-consultation-on-technical-standards-on-the-ima-under>

rezultatów prac EUNB w tej dziedzinie i przedstawia zamiary EUNB z myślą o zapewnieniu sprawnego wdrożenia nowych podejść w UE. EUNB opublikował również plany działania dotyczące pakietu na rzecz ograniczania ryzyka². Przewidziane w nim zadania koncentrują się głównie na obszarach zarządzania i wynagrodzeń, dużych ekspozycji, restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz sprawozdawczości i ujawniania informacji. Oprócz wyjaśnienia kolejności realizacji zadań i uzasadnienia przydzielonych im priorytetów, plany działania mają na celu przedstawienie wstępnej charakterystyki zadań wraz z pewnymi wytycznymi dotyczącymi polityk. Dzięki tym pracom EUNB przyczyni się do uczynienia europejskiego jednolitego zbioru przepisów dokumentem bardziej kompleksowym, proporcjonalnym i dostosowanym do zmian w sektorze bankowym.

11. EUNB przygotuje również standardy techniczne, wytyczne i sprawozdania w celu wsparcia terminowego wdrożenia nowego systemu nadzoru ostrożnościowego dla firm inwestycyjnych³. W tym nowym, dostosowanym do potrzeb systemie wykorzystuje się kluczowe wskaźniki, takie jak łączna wartość zarządzanych aktywów lub codzienne przepływy transakcyjne, aby zidentyfikować ryzyko stwarzane przez te firmy, które ze względu na ryzyko dla klientów i rynków będą podlegać konkretnym wymogom kapitałowym w odniesieniu do kontynuacji lub przerwania prowadzenia działalności. Podobnie inne aspekty, takie jak wymogi w zakresie płynności, limity koncentracji, ryzyko wynikające z działalności handlowej oraz wymogi w zakresie sprawozdawczości i ujawniania informacji, mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zdrowego środowiska inwestorom korzystającym z tych usług.
12. EUNB będzie również kontynuować prace na rzecz zwiększenia zdolności systemu bankowego UE do pokrywania strat. Zdolność przeprowadzania skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków poprawiła się od czasu wdrożenia dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (BRRD) a udoskonalone przepisy prawne wpłyną na nią korzystnie. EUNB zadba o uzupełnienie ram legislacyjnych przede wszystkim poprzez dostarczenie Komisji szeregu regulacyjnych standardów technicznych mających na celu zapewnienie odpowiedniego określenia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL) oraz sprawozdawczości w tym zakresie. Ponadto, korzystając z doświadczeń ostatnich lat i maksymalnie rozszerzając swoją podstawową misję i rolę, EUNB opracowuje szeroki wachlarz inicjatyw, aby ułatwić dostateczną konwergencję i wdrażanie poszczególnych etapów naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. EUNB przeprowadzi dogłębną analizę możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz określi praktyki stanowiące przeszkodę, a także oceni spójność kryteriów stosowanych do określenia krytycznego charakteru usług i funkcji.
13. Oprócz monitorowania najlepszych praktyk i konwergencji EUNB usprawni uruchomienie instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz interakcje z przepisami dotyczącymi papierów wartościowych i prawa konkurencji. EUNB będzie nadal brać pod

² <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-risk-reduction-measures-package>

³ https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Regulation%20and%20Policy/Investment%20Firms/884436/EBA%20Roadmap%20on%20Investment%20Firms.pdf

uwagę istotne powiązania między etapami naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, koncentrując się w szczególności na ważnych aspektach wskaźników naprawy i mechanizmów wczesnej interwencji. Ponadto EUNB zadba o to, by kolegia były przygotowane na bardzo napięte sytuacje oraz by podchodziły do kluczowych zagadnień w sposób sprawiedliwy i skuteczny, w szczególności w odniesieniu do kluczowych aspektów operacyjnych planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, usuwania przeszkód w przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz ustalania MREL.

II. Przegląd i modernizacja ogólnounijnych ram testów warunków skrajnych EUNB

14. W następstwie pandemii COVID-19 EUNB podjął decyzję o przełożeniu ogólnounijnego testu warunków skrajnych na 2021 r.⁴ w celu zmniejszenia bezpośredniego obciążenia operacyjnego banków w tym trudnym momencie. Podjęto także decyzję o przedłużeniu dyskusji na temat przyszłych zmian dotyczących tych ram.
15. Zaplanowany na 2021 r. test będzie miał podobną strukturę pod względem metodyki, doboru próby i harmonogramu co test przewidziany na 2020 r. Metodyka prawdopodobnie pozostanie taka sama, z wyjątkiem tylko kilku skorygowanych błędów pisarskich oraz uwzględnienia niektórych kwestii (związanych z kursami walut, moratoriumami i gwarancjami publicznymi oraz innymi zmianami w rozporządzeniu), które stały się bardziej istotne i zasługują na bardziej uporządkowane podejście niż na zasadzie odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.
16. Przeprowadzony w 2021 r. test będzie uzupełnieniem prac EUNB nad strategicznym priorytetem nadzorczym Unii w zakresie zrównoważoności modeli biznesowych, jako że dostarczy dokładnych informacji ilościowych i jakościowych na temat kondycji finansowej sektora bankowego UE.
17. EUNB rozpoczął rozważania nad bardziej strukturalnymi długoterminowymi zmianami, ale ogólnounijny test warunków skrajnych będzie nadal testem mikroostrożnościowym mającym na celu identyfikację ryzyka zarówno dla organów nadzoru, jak i banków, i będzie nadal dostarczać rynkowi informacji na temat kondycji systemu bankowego. Celem jest lepsze zintegrowanie tego procesu z procesami nadzorczymi oraz jeszcze większe zachęcanie banków do dalszego rozwijania systemów zarządzania ryzykiem.
18. W pierwszej kolejności EUNB zorganizował kilka warsztatów i obrad okrągłego stołu w celu omówienia wyciągniętych wniosków i potencjalnych nowych podejść ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym ze środowiskiem akademickim i przemysłem. W styczniu 2020 r. opublikowano dokument otwierający debatę na temat długoterminowych zmian w testach warunków skrajnych, aby formalnie zebrać opinie od zainteresowanych stron. Na podstawie otrzymanych informacji zwrotnych EUNB, we współpracy z właściwymi organami i w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego,

⁴ <https://eba.europa.eu/eba-statement-actions-mitigate-impact-covid-19-eu-banking-sector>

opracuje nową metodykę, która zostanie wprowadzona na potrzeby ogólnounijnego testu warunków skrajnych najwcześniej w 2023 r.

III. Przekształcenie się w zintegrowane unijne centrum danych i wykorzystanie zwiększonych zdolności technicznych do przeprowadzania elastycznych i kompleksowych analiz

19. Począwszy od 2021 r. EUNB będzie w stanie dostarczać zewnętrznym zainteresowanym stronom, w tym właściwym organom i prawodawcom UE, bardziej terminowe i kompleksowe analizy oparte na dowodach. Ponieważ głównym celem projektu dotyczącego stworzenia unijnego centrum danych było zapewnienie bardziej kompleksowych ocen skutków i proporcjonalności, EUNB spodziewa się, że wzrośnie liczba wniosków o przekazanie danych od właściwych organów krajowych i zewnętrznych zainteresowanych stron. Ponadto dzięki osiągnięciu większej reprezentatywności środka w zakresie ryzyka i polityk będą bardziej wiarygodne i pomogą zachować różnorodność w unijnym systemie bankowym.
20. EUNB będzie stanowić centrum danych dla właściwych organów i opinii publicznej. Zgodnie z zatwierdzeniem dokonany przez Radę Organów Nadzoru EUNB, dane ilościowe w ramach filaru 3 zostaną w jak największym stopniu zintegrowane z danymi sprawozdawczymi dla organów nadzoru, a EUNB będzie pełnił funkcję centrum danych na potrzeby ujawniania informacji w ramach filaru 3.
21. Obecnie zakres danych, które mają być przekazywane, ogranicza się do danych nadzorczych i podstawowych, które trafiają do Rejestru Instytucji Kredytowych i Rejestru Instytucji Płatniczych. Zakres ten ma zostać wkrótce rozszerzony. Oprócz innych wymogów EUNB będzie musiał w 2020 r. gromadzić dane na temat restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do wszystkich banków. Dzięki nowemu pakietowi CRD/CRR utworzony zostanie nowy rejestr firm inwestycyjnych, a niektóre dane nadzorcze będą gromadzone również w odniesieniu do tych podmiotów. EUNB wzmocni swoją rolę w nadzorze sprawowanym przez organy krajowe w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz będzie musiał wzmocnić swoją rolę w gromadzeniu, analizie i rozpowszechnianiu informacji związanych z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz nadzorem w tym zakresie. EUNB będzie gromadził dane dotyczące oszustw płatniczych zgodnie z wytycznymi EUNB w sprawie zgłaszania nadużyć finansowych. Wpływ na zasoby będą miały kanały związane z poszukiwaniem, rozpowszechnianiem i analizą danych, ale może on także wynikać z rezultatów studium wykonalności dotyczącego zintegrowanych unijnych ram sprawozdawczości. Te dodatkowe wymogi będą spełniane za pomocą tej samej platformy EUCLID.
22. Ponadto centrum danych EUNB ma również kluczowe znaczenie w pracach EUNB nad strategicznym priorytetem nadzorczym Unii w zakresie zrównoważoności modeli biznesowych, ponieważ będzie ono punktem wyjścia dla prac analitycznych EUNB niezbędnych do wsparcia prac analitycznych nad modelami biznesowymi banków.

IV. Wkład w należyty rozwój innowacji finansowych i odporności operacyjnej w sektorze finansowym

23. W 2021 r. EUNB będzie nadal koncentrować się na zapewnieniu neutralności technologicznej w podejściach regulacyjnych i nadzorczych. Będzie się to odbywać poprzez monitorowanie rozwoju sytuacji i wspieranie wymiany wiedzy między organami nadzoru oraz wspólnych stanowisk regulacyjnych i nadzorczych za pośrednictwem Centrum Wiedzy o FinTech EUNB i wspólnych EFIF Europejskich Urzędów Nadzoru, a także poprzez analizę tematyczną i potencjalne reakcje w zakresie polityk. Konkretnie obszary prac obejmą: platformizację, technologie regulacyjne i nadzorcze, dalsze prace nad odpornością operacyjną oraz śledzenie rozwoju kryptoaktywów, sztucznej inteligencji i dużych zbiorów danych.

V. Budowa infrastruktury w UE w celu prowadzenia, koordynowania i monitorowania nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

24. Przegląd Europejskich Urzędów Nadzoru od 2020 r. znacznie zwiększył rolę i misję EUNB w odniesieniu do przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. EUNB będzie nadal przewodzić opracowywaniu polityk i promować skuteczne i spójne ich wdrażanie przez właściwe organy krajowe. EUNB zbierze w 2021 r. informacje jakościowe i ilościowe w celu stworzenia bazy danych sprzyjającej wymianie informacji między właściwymi organami krajowymi i wspierającej nowe kolegia ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy. Umożliwi to również EUNB identyfikację słabych punktów i skierowanie do właściwych organów krajowych wniosków o ich zbadanie i zarządzenie im. Strategia ryzyka będzie uzupełniać tematyczne oceny ryzyka właściwych organów krajowych, aby zapewnić skuteczne przeciwdziałanie zagrożeniom na poziomie UE.

VI. Zapewnienie polityk w zakresie uwzględniania ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego i zarządzania nim

25. W 2021 r. nagląca stanie się potrzeba promowania lepszego ujawniania czynników ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (ESG) oraz zarządzania nimi. EUNB sporządzi sprawozdanie w sprawie włączenia ESG do zarządzania ryzykiem instytucji i nadzoru, określając kierunek polityki, wskaźniki i metody dotyczące zarządzania, radzenia sobie z ryzykiem i nadzoru w dziedzinie ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego. EUNB przygotowuje również wykonawcze standardy techniczne dotyczące ujawniania informacji z zakresu ESG w ramach trzeciego filaru, przedstawiające informacje jakościowe i ilościowe na temat czynników środowiskowych (np. klimatycznych), społecznych i związanych z zarządzaniem. Ponadto EUNB będzie wspierać i monitorować działania rynkowe mające na celu poprawę podejść do analizy scenariuszy i testów warunków skrajnych, a jednocześnie będzie gromadzić dowody dotyczące ostrożnościowego traktowania aktywów związanych z celami środowiskowymi lub społecznymi. EUNB będzie również nadal uczestniczyć w globalnych, europejskich i krajowych inicjatywach w tym zakresie.

Nacisk na priorytety horyzontalne na 2021 r.

26. W związku z horyzontalnymi priorytetami strategicznymi EUNB zwróci w 2021 r. szczególną uwagę na poniższe kwestie.

a. Ustanowienie kultury należytego i skutecznego zarządzania i dobrego postępowania w instytucjach finansowych

27. EUNB będzie pracować nad zapewnieniem, aby kwestie dotyczące zarządzania, postępowania, w tym traktowania klientów i przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a także czynników zrównoważonego rozwoju, zostały odpowiednio uwzględnione w stosownych ramach nadzorczych, w szczególności zapewniając, aby kwestie związane z zarządzaniem i postępowaniem były w wystarczającym stopniu brane pod uwagę, także za pośrednictwem ram kontroli wewnętrznej instytucji finansowych. Ten horyzontalny priorytet jest odzwierciedleniem strategicznego priorytetu Unii w zakresie nadzoru nad odpowiednimi rozwiązaniami w zakresie zarządzania, który został przyjęty przez Radę Organów Nadzoru w marcu 2020 r. w odniesieniu do programów prac na 2021 r.

b. Przeciwdziałanie następstwom COVID-19

28. EUNB będzie aktywnie monitorować i łagodzić skutki Covid-19 dla banków w UE, promując skoordynowane działania właściwych organów. EUNB zintensyfikuje ocenę jakości aktywów oraz monitorowanie stosowania moratoriów i gwarancji publicznych, aby zagwarantować, że wskaźniki ryzyka pozostaną wiarygodne, a banki będą mogły wspierać naprawę i radzić sobie z potencjalnie rosnącymi stratami. W zależności od rozwoju pandemii i warunków gospodarczych kluczowe znaczenie będzie miało również zapewnienie bankom jasności co do terminu zniesienia ograniczeń związanych z dywidendami i odbudowy buforów kapitałowych.

29. Ponadto COVID-19 będzie katalizatorem zmian dla EUNB, który w nadchodzących latach stanie się w pełni cyfrową agencją. Cel, jakim jest przekształcenie się w agencję cyfrową, został już włączony do strategii informatycznej, która została zatwierdzona przez Radę Organów Nadzorczych w grudniu 2019 r. EUNB zapewnił sobie ciągłość działania w czasie pandemii, ale kolejnym krokiem będzie modernizacja jego systemów i procesów, tak aby zwiększyć odporność i poprawić skuteczność działania, bezpieczeństwo danych, przepływ informacji do właściwych organów, instytucji publicznych i innych oraz tworzyć bezpieczne środowisko dla pracowników.